

Lwowska Naukowa Biblioteka im. W. Stefanyka NAN Ukrainy. Oddział Rękopisów.

Zespół (fond) 4.

Zbiór rękopisów Biblioteki Baworowskich

Dział (opys) 1

1643. Consilia, Charitativi Pontificiorum in Polonia colloquii... secretiora dispalescentia tum ex publicatione invitationis archiepiscopalis... tum ex informatione de negotio reductionis haereticorum... tradita.

STRONY NIEZAPISANE NIE ZOSTAŁY ZDIGITALIZOWANE

ЛЬВІВСЬКА НАУКОВА БІБЛІОТЕКА
ІМ. В. СТЕФАНІКА НАН УКРАЇНИ
ВІДДІЛ РУКОПИСІВ

Фонд _____ 4 (bab.)
Опис _____ 1
Ск. _____ 1643
Роз. _____

Львівська бібліотека
АН УРСР

ВІДДЕ РУКОПИСІВ

р. 1643

1
Phys. 1643

Сс
гор. кстр: 14
323

CHARITATIVI PON
TIFICIORVM IN PO
LONIA COLLOQVI
CONSILIA SECRETI
ORA EPIMIE
DISPALESCETIA

Tum ex publicatione *Invitationis* Archi
episcopalis qua *Vilna* facta est:

Tum ex informatione *De* *Negotio* *Redu*
ctionis *Hæreticorum* ad *Ecclesiam* *Ro*
manam per *Regnum* *Polonia*,

De *legatis* qui *colloquy* eius *intima*
di *causam* *Romam* *missi* *sunt*, *traditâ*.

(&c.)

Publicatio Inuitationis
Archiepiscopalis ad Tho
runiense colloquium
vilnae facta

Per Episcopi Vilnensis Prae
tationem vti Subiunctim hic habet

ABRAHAMVS

WOYNA DEI & APO

stolicis Sedis Gratia Episcopus

Vilnensis.

Nouent Vniuersi, presentes literas nostras inspecturi,
quomodo nos satisfaciendo Decreto, in Synodo Prouin-
ciali, in anno proximo praterito, die 12. Mensis Nouemb.
ab Illustrissimis & Reuerendissimis Episcopis Regni & Plas-
qui Duc. Lithuaniae, atq; adeo ab omnibus Prelatis &
Canonicis Ecclesiarum Cathedralium, in & contra oes in Re-
ligione Dissidentes emanato, presentes literas nostras per
Diocesim nostram direximus, & ad quamlibet Ecclesiam Baz-
rochiale & Conuentuale affigendo, mandauimus ut eo cit-
tius ad Omnium & Singulorum notitiam, perueniant, uidelicet,
ut oes in Religione Dissidentes, cuiuscumq; Professio-
nis, siue per se, siue per nuntios suos, in literis & S.
Scriptura bene uersatos, freti literis Salui conducty, Thomam
in Ar. 1. 6. 44 pro die 10 Octob. conueniant, ad docen-
dum & probandum, quomodo illi animas diuersarum Nationum
& Regionum, pretioso sanguine Christi redemptas falsis
suis ac peruersis dogmatibus a Vera Sancta Catholica Ro-
mana Ecclesia abducant, & ad Barathrum detrahant: ad
docendum & firmandum in praemissis si quam se habere pro-
tendunt ueritatem. Cuius quidem Decreti, ut in se exstat,
is est, qui sequitur tenor.

MATHIAS LUBENKI &c

L. S.

*Ad mandatum suae Illustris-
sima & Reverendissimae & Cel-
situdinis.*

*Alberty Zabinski
Decanus & officialis
General. Viln.
(L.S)*

**Manifestū Euange-
licorum vilnensium
ad Publicationem In-
vitationis praemissa
Repositum**

Ego Theophilg Rybakowsky, nomine Celsis-
simorum Illustrissimorum & Dnr. Evangelic-
orum in Commune, in libros Publicos hoc Manifestū

infero: Nemp̄ die 23 Martij presentis anni 1644.
ad portas Templi Evangelicij Vilnensis iuxta copi-
am Epistolae sub Nomine Illustrissimorum & Dna.
Archiepiscopi Gnesnensis, Primatis Regni & alio-
rum omnium Dna Senatorum Spiritualium Re-
gni & M. D. Lithuaniae, ad dissidentes in Reli-
gione Christiana, in negotio concilianda Religionis
Dissensionis typis expressa, appositum fuisse Ed-
ictum vel mandatum quoddam, sub Titulo, Illustriss.
& Reuerendiss. Dn. Abrahami Woyna, Episcopi
Vilnensis, cum Sigillo Dni. Alberti Zabinski
Officialis Vilnensis: in quo edicto, cum non solum
sit magna dissonantia a predicta Dna. Spirituali-
um Epistola, sed & aculeata uerba, & imperia homi-
nibus in Libertate natis non ferenda: Ideo uten-
tes simul & iure Communi, & libertatibus Nobilita-
tis, & cauentes ne hinc peiores sequela emergant,
confugiendo sub Tutelam Iuris Publici, & Confede-
rationem Publicarum, sacro sanctis Buramentis Re-
gum, Domitorum Nostrorum, & Maiorum nostrorum,
Sancitarum; Et imprimis sub Tutelam Iuramenti
feliciter Regnantis S^R Maj. declaramus, Nos ne-
que potestatem Reuerendiss. D. Episcopi, tam in
Spiritualibus, quam in temporalibus excepto consueto
honore & Reuerentia, quae ipsi ex Reipublica in-
stituto tanquam Magno Senatori competit, in nos a-
gnosceret: neq; tempore suo, ibi, ubi huius rei locus est,

coram **S. M. Regiâ**, **Dno. nostro Clementissimo**,
& **Statibz Reipub.** hanc offensam **Nos** Silentio
præterituros esse neq; ad talem præiudiciosam
& **Condemnatoriam Prouocationem** saluo honore &
iuribz nostris sistere **Nos** posse.

Si tamen **Nobiscum**, ut cum liberis hominibz age-
retur, conferemz eâ de re cum illis **fratribz nostris** in
Regno & M. D. Lithuania.

Qua **Manifestatio (Præstatio)** nostra, et in
eâ publicas **Districtz** huius recopiatz, rogo, &

**Informatio de negotio Re-
ductionis Hæreticorum ad
Ecclesiam Romanam, per Re-
gnum Polonia &c**

**De legatis tradita, qui Romam missi fuerint ad
Pontificem. &c.**

Ostium nobis apertum est magnum, & euident
& amplissima præ manibz occasio, quâ exor-
ptatissima, & toties quæsitæ **Religionis, Pax & Unitas**
Muri incliti Polonia Regno, & in eo Ecclesie Dei,
Diuino adspirante Numine, postliminio restituan-
tur.

Sæculu est, à quo **Hæresis** limitanearum primùm
Provinciarum

Prouinciaram, Lomoeria prætergressa, mox maiori
impetu per ista Regni viscera diffusa, Sedem
ad eo obstinate fixit, vt nullis hæc, quæquam sæ-
pe tentatis medijs dimoueri potuerit.

Quærebatur interea Regnum, Vnitæq; Prouinciæ
magnis sæpe motib; non sine immenso discrimine:
cui vt irent obuiam, tum Serenissimi & Potentissi-
mi Reges, tum maiores & Præfatos nostri Episco-
pi, cum tot alij uiri, præcipue in hoc Regno Authori-
tatis, nihil omittebant, quo dissidium Religionis
tot malorū fomitem, dextrè componerent, et exulante
ab Ecclesijs Domibusq; Pacem, Consilio maru; reuo-
carent. Sed iuratus ille Pacis & Concordia hostis
Satan, nouos semper obices prætendebat: et exquisitis
Machinationib; arcebat Consilia Pacis, nouisq; semper
fomentis Ciuile Religionis Bellum alebat.

Interim ricespoucer gemebant Ey, & à Deo Pacis &
Vnitatis illam die nocteq; Pacem postulabant, ex qua
dependere intelligebant Regni Patriæq; felicitate;
infinite animarum Salutē, rigens Catholica Religi-
onis incrementum.

Neg; passa diuina Bonitas cadere in casum tot
uota & sincerissima desideria Principum, Anti-
stitum, Procerum & Populorū, Manifestis n. et eui-
dentib; argumentis assequimur, Deum optimum illu-
minare, iam uelle Sæculum nostrum, in illumina-
tione, multoq; sui super nos; certamq; spem corripim;
fieri eadem posse, vt in hoc Regno redintegretur
Religio hæc diuisa, redeantq; tot populi à
varietate

varietate Opiniorum ad eandem Doctrinam normam;
à dissensionibus ad unius fidei Consensum; à tot cœlib;
ad eandem Ecclesie Veritatem.

Argumenta quibus in eam Spem erigimur princi-
cipua sunt.

Nova, & aliàs nunquam observata Propensio
Aduersariorum ad Pacem consensumq; cum Eccle-
siâ Romanâ quæ sanè est mutatio Dextre Excelsi: dicitur
qui inter illos Prudentissimi sunt, non eam amant, sed im-
probant, imò nauseare factam à suis Maioribus Receptio-
nem, & vel inter se querunt, vel à Vobis expectant
Remedium.

Itaq; Nos non tantum taciti admirari voluimus Opus Dei,
sed ambabus (ut auis) manibus occasionem prensamus
& Diuinâ gratis ductam sequentes in ministerium
diuini operis promptè & libenter im.

Alterissima Pax, quâ in hoc Regno, immenso Dei Be-
neficiis, à tot annis fruimur. In hac. plaudissimâ
+ temporalis felicitatis maliciâ tranquillis animis eri-
am y, qui diu tumultuabant, contemplari & obser-
uare potuerunt, feditatè, honorem, pericula procellarum
Ecclesiasticarum, ex dissidio Religionis natant.

Neq; dubium nobis è, eò collimare Paternam DEI
Providentiam, ut ex eo gustu Pacis Politicæ diuine:
mg de ineffabili dulcedine Pacis Ecclesiasticæ alteraq;
ex alterâ quadram & firmem.

Nunc, prout nunquam aliàs facilis et expeditus me-
diorum usus; nunc impulsus vehemens et efficax, à maris
festà, nobisq; rotissimà Regnorū & Provinciarum rui-
nā, quam à dissidio Religionis prouectam, Catholi-
ci & Aetholici sciunt, & profitentur. Itaq; detestantur
malum, tot malorum fontem, & querunt modum, quo
aboleatur.

3 **Z**elus & Pietas Severissimè & Potentissimè Re-
gis **Wladislai IV. Dni. Nostri Clementissimè,**
qui post tranquillatum undiquaq; statum Regni ter-
reni, nihil magis habet cordi, quam ut perfectissimè
tranquillet Regnum Christi: Ut dicam olim: Des-
iderium Cordis eius tribuisti, & voluntate labiorum
eius non fraudasti eam, proueneristi in benedictione
Dulcedinis.

Nihil quod in causā desiderare potuimus, deest
huic gloriosissimo Principi: Summa Authoritas; re-
rum haerens gestarum immensa. Gloria: Sapientia in-
comparabilis & Perspicacissima Prouidentia: locu-
+ plus Noticia rostratum, exterarū Gentium & Popu-
lorum, penita reuerenti dexteras in tractandis mulcer-
disq; animis mira: Felicitas rara, & quod in re
nostroā magni momenti, nostri amor, etiam inter eos,
qui alieni sunt ab Ecclesiā, cum singulari quadam
observantiā & reuerenti meta. Accedit ardentissima,
ad hoc diuinissimum opus suscipiendum promouendūq;
voluntas & Zelus singularis: cui si non iungimus,
& in Societatem laboris conspiramus, rei constituimur
coram **Deo & Orbe Vniuerso.**

Contractum.

Confratrum nostrorū & Illustriss. ac **Rev.** in hoc
Regno Episcoporum Consensio, diuinitus inspirata,
Pastoralis eximia Sollicitudo pro tot millibz emendat
ouiculanis, sincerisq; cura: ut iterum tandem in hoc Regno
Ecclesia coalescat, fiatq; unum Ouille, & vnus Pastor.

Nupema conuersio quorundam ex illa Factione eximis
an' Personarū, quā in hoc negotio vigers, & per quam
commodus vsq; erit: tum propter singularem eandē dexteri-
tatem, tum propter opinionem doctrinā & virtutes,
inter suos volūm, tum propter priuatas ad multos, qui
adhuc errant, Coniunctiones. Accessit in rem nostrā, quod
inter disidentes pauci iam sūt, qui errorem & hēresis
tuleri procaaciter uelint, aut possint potentiā singulari.

Ex his igitur Argumentis & motiuis in spem veri-
mus, fieri posse, vt in hoc Regno tandem extir-
quantur **H**ereses, omnesq; vnanimiter conspirant, in ean-
dem fidei confessionem, **D**eiq; cultum.

Exinde animum aduicimus, ad serias consultatio-
nes, quibus modis & medijs res tanta tentanda &
promouenda videreq;

Vt autem in re, tam arduā tantiq; momenti, Ordine pro-
cederem, ab vs initium sumendum duxim, quā ha-
ctenus tam salutaribz Consilijs visa sūt obices po-
nere, atq; sic progressum optatissimū operi substruere.

Certū et exploratū habem, perseuerantis hactenus dis-
sidij, præcipuam causam fuisse & esse **T**raductio-

nam Religionis Catholicae inter Dissidentes, & Dissor-
nans planèq; sinistram Doctrinam fideiq; Ecclesie intellectus
& recipere intelligentiam, cum varijs hinc inde ra-
tatis Criminationib; ex quib; profecta odia impla-
cabilia, aut abhominabilia & ad mirionum diffidentia &
Alienationes animarum, quib; semp velut atria caligi-
ne offundendo rationem magis magisq; obscurabat,
Iulgor Catholicæ Veritatis.

Hoc igitur primum & præcipuum erat Deliberatio-
nis nostræ Argumentum, ut adiuvenirentur medium,
quo arte omnia malum hoc sopirentur ac penitus ex-
tinguerentur.

Concionib; libris Disputationibus, Priuatis Allocu-
tionibus, panum huc usq; effectum est. Quædam no-
ex his argutis habent fructum; quædam etiam in
commodum.

Vniuersale & Inrefragabile, quærebatur Remedium
quo omnes generatim in eandem salutem de Rebus
Catholicis Persuasionem, quodammodo cogentur.

Nam nisi toti illi factioni constare incipiat,
de integritate & sinceritate nostræ Doctrinæ, in con-
cilio Tridentino comprehensæ, & nisi occurrat signi-
tis Cauillis, Calumnijs, Criminationib; in poste-
ris nulla est spes. Vniuersalis, quam sollicitè quæ-
rimus, Reconciliationis.

Ecce contra si manifestam & ab omni caligine de-
puratam

— depuratum Catholicam Veritatem aspexerint, certe futu-
rum confidimus, ut illa fulgentissima luce perstringatur,
excusorum, falsitatis ludibrio, sincere limpidaque Christi Apo-
stolorum & **SS. Patrum** doctrina se se dedant.

In hunc igitur finem communi consensu constituimus &
decreuimus, ut post decursu paucularum hebdomadarum,
instituat in hoc Regno utraque partium publica & So-
lennis Conuocatio, hinc Catholicorum, hinc Haeticorum,
delectis ad hoc negotium aptissimis e toto Regno The-
ologis.

Nomen illi Congressui dedimus amicum & Fratrum
Collocationem. Hoc n. Fratrum nomine colere co-
gimur eos, qui quamuis a Matre Ecclesia se se alie-
riauerint, Matrem tamen Iuris sunt. Et praeterea no-
bis tot vinculis fraternitatis colligati sunt, siue propter
nexam Sanguinis, siue propter Societatem federum. **Di-**
Regis, sub una lege. Consiliorum, libertatis sub iuro

Collationem autem meram diximus, ut etiam ipso nomi-
ne speciem Synodalis Auctoritatis auolueretur. **Nihil**
n. ibi decerni aut constitui nihil innovari uolumus.

Mera debet esse Coniunctio Partium, ulteriori deinceps,
cum Nostro, cum alterorum Episcoporum Examini & censuris
subiecta.

Itaque haec tria tantum illi congregati agent,
ut certa a certis statuatur, deinceps, ut immutabiliter procer-
tis reuocari non firmabunt.

Ambigua liquidabunt, semotis calumnijs & Gimationibus,
quibus hactenus ferè solis plebs delusa est et seducta,
facientibus

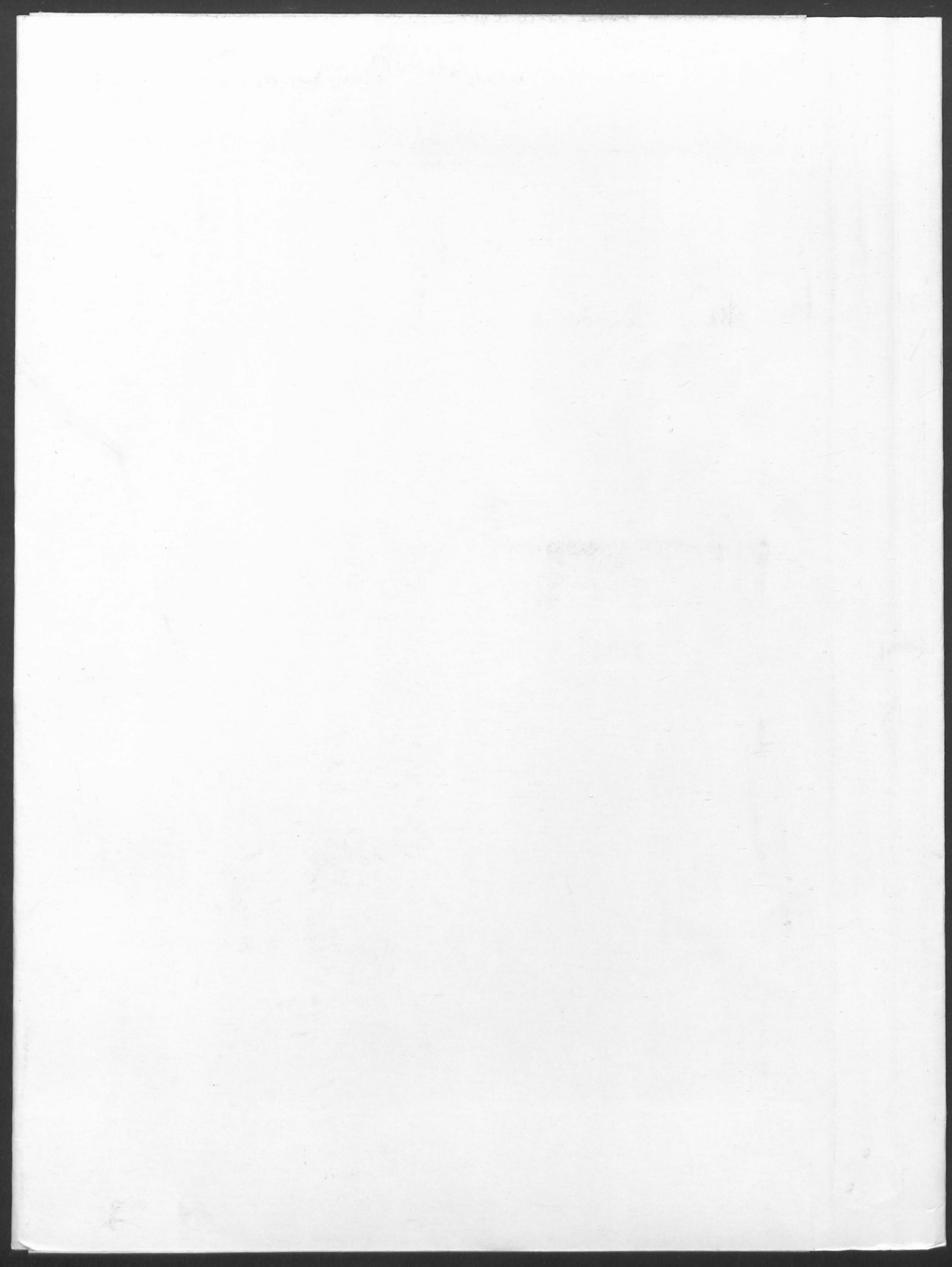
facientq; ut ipsi Aduersarij recognoscant, & publico testimonio profiteantur quid verè doceant Catholici, quid fingant, docuisse.

3 Veras Controversias (qua paucissima erant) Scripturatum & primæ Ecclesiæ testimonijs probabunt seclusâ tamen omni rixosâ & contentiosâ Disputatione: in eum tantum finem, ut fundamenta nostra ponderentur, & cum fundamentis Aduersariorum comparent; constetq; tum illis, tum Orbi Christiano Vniuerso, nec illoni olim Maiores habuisse causam, propter quam tantam ab Ecclesiâ DEI fecerint secessionem, nec ipsos coram Deo excusatos esse, si eandem foueant.

Si Aduersarij, agnita veritate, amplius aliquid sibi concedi aut indulgendi postulauerint, delibemus aliâs, an admittenda sit postulatio totumq; refertur ad Sedem Apostolicam &c. &c. &c.

FINIS .

Skanowanie i opracowanie graficzne na CD-ROM :

ul. Krzemowa 1

62-002 Suchy Las

www.digital-center.pl

biuro@digital-center.pl

tel./fax (0-61) 665 82 72

tel./fax (0-61) 665 82 82

Wszelkie prawa producenta i właściciela zastrzeżone.

Kopiowanie, wypożyczenie, oraz publiczne odtwarzanie w całości lub we fragmentach zabronione.

All rights reserved. Unauthorized copying, reproduction, lending, public performance and broadcasting of the whole or fragments prohibited.